

I
Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Zinių lapo Nr. (nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Badmakiai Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(oficialinis vardas) (liečiantįjį pavadinimą pabraukti)
Luokės valsčiaus Telsių apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Bijanskaitė Ursulė verslas Mokytoja
Gimimo vieta Patačinis k. valsčius Marijampolė apskritis Marijampolė
Adresas: Ubiškės pradė. mokykla, Telsių valst. Telsių apskr.
Ubiškės pašto agentūra

Žinios surašytos 1935 m. lapkričio mėn.

13 Istorinės žinios

Nr. 1. Badmakiai. Yra tai Parvainių kaimo dalis, pietų vakarų kraštas. Kol žemi buvo rėžiais – čia priklausė visam kaimui. O kai rėžius pasidalino, ta žemi teko vienam ūkininkui. Dabar čia gyvena sklypininkai, kurie tą žemę nuomuoja iš savininko. Viso

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 1. Badmakiai. Kaimas gavo vardą nuo tekančio pro jį upelio Makelio.

Nr. 3. Surmaišis. Kelmelis savo forma primena sūrį, nes susida iš trojų kelmelių, kurių viduryje yra loma. Tas visos kartu ir vadinasi Surmaišis.

16 Tautosakinės žinios

Nr. 1. Badmakiai

a) Veršielis.

Veršielis kas tau rūp,
Kame kiti paukštė tup.
Nerūp arbi nei ekit,
Mei dalgelį čia pūvint.
Dirves snartas mekietas,
Lankos pūntas ir išgrietas.
Vaka penki pati šešta
Rek pūntas ir vėsis maiste.
Deina bese pakiegiusian
Kakty kūjos pakiegiusian
Kap mėsos su žiūglaus
Grašumėlius pasidžiaugus

b) Mišlis.

Eglelė, ant kušėnos šekelės
po kiaušinėlių. (kanapis).

An biega, du genos (tekina).

An ėmęs jaunuos balti kraują biega.

Vėina seuli vese svieta riekin.

(Cebule).

c) Ai geneli, geneli,
Kodel pačios nevedi
Kodel pačios nevedi
Ar nie auste neketi?
Kam aš vesiu sava pačę,
Kad gėimioja mani katę.
Prųs jėt mōna veselę,
Sugaus mani kap pėlę.

Kad aš būčiau randuonė,
Koks aš būčiau didis puonė.
Biedas kad aš esu kėšas,
Visi seko kad aš vėsis.
Kam man mēys toves klansus,
Tā ankstis stūnos naganėsin.
Norins kūjos bėtais ansin,
Vėnok kėileles naganėsin.
Če man reika pakinknotė
Er sparnielės paplesnūotė
Kūren pūsielę lėktė
Kokiu balsu kame riektė.
Liekėm aš i pūmų pūse,
Sėile palėkė pūnielin.
Kėiles startos er kėpsnelės,
Smūtnos palėkė be avelės.
Di tu jėdaris vėrnė,
Vėriandis manė tarmė,
Sėirinkis kėtis vėrnus,
Sėsejindink sava sparnus.

Pūrmian pūri kėileles lėk,
Er linkėmin balsu suriek,
Anos sirdi nūramink,
Er man mūpirstė ketink.
Jūs neketit pūm pūsių
Kur tūp vėnags kap liėma
Jis ton kėileli sugaus
Vėse vėselėn sugaus
Jūs mulektė i ton givė
Kur pūntas lėkiam pūntas vire
Sin nebus nē kėke trokė
Janstė pūrega pūm šmūktė.
Kors mūrkoutu nabus
Lėčian aris linkėmi bus
Ar kai špūkielis atrenks
Tūnėvossėis jaunus ir mēnt.

Zinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Akramiejus Mykolas Nr 1, 13 Nr 1, 15 Nr 1, 15 Nr 3.
2) Pupeckis Liūdas Nr 2, Nr 3; 15 Nr 3. 3) Jonaukaitė Nr 4. 4) Sukienė Lėsi 16 Nr 1. 5) Nariekaitė.
Gimimo vieta(os) 1 Parvainiai, 2 ir 3 Badmakiai, 4 Ubiškė, 5 Parvainiai, 6) Pušimienė Kostė Ubiškė. [16 Nr 1 (c)]
4 Ubiškė, 5 Parvainiai, 6) Pušimienė Kostė Ubiškė, 7) 16 Nr 1 (d). Amžius

2, 3	4	5		1, 6, 7	
iki 15	15 – 25	25 – 40	40 – 60	60 – 80	per 80

valsčius 4, 6, 7 Telšiai, 1, 2, 3, 5 Luokės

apskritis

Telšiai

1b. Fantosakines šinios.

Mr. l. Badmakiai.

d)

Čas senelia deingalele kur mas pasidėsim,
 Tyko mamis smertis gruobti, kur mas beisbiegsem.

Nei namuose, nei miškuose niekur užsisliepti,
 Kuošno vėto, kuošno deino reks amaieli bengti.

Kėl jaunavam, kuol stipravam reikia neatbuojam
 Taip sau linksmei jaukavuojam darnei baliaruojam

Tai jokameis iš senųjų juog jeims artie grebas
 Šit skiramos iš jaunųjų juog jeims (jau artie grebs?).

Ko verki ko linduonijai juk te visun dalis
 Jaunes būdams tor pasenti er eit iš tos šalies

Aplūdami ši pasauli ten geresnį gausam

Jų linksmosios geismes geidute neliansam.

4) Tušielis.

Janian vorkas puo karklynus,
 nusibraidžian puo parvynus,
 nutrukan muplyšan ir valgyti išalkan.

As tun vorkų nagamsu,
 puo karklynus nabraidžysu,
 strajysuos rėdysuos ir žolelėm kaičysuos.

Pinsim karklų vainikielį,
 prisijuosu kvartugielį.
 Ar as nagraši penelė, častu daryti veselę.

Tor vieluop rudenuop?
 kaip vorkėles prisirėsiu ir tvartą sukėsiu

Tuošų kelbų pagirdiejo,
 man veseles parvodiejo,
 beg rėkdams, bekmdams ir bardele purtydams.

Tuošų eakė me me me,
 vorkas eakė ne ne ne,
 nalesim strajytis mai žolelėm kaičytis.

Tuošų riekė, nabjiedinēja,
 er ont tušary pudlinēja,
 vo pensti kės tan rados, ar ragelies tova bados

Tuošų bora didsėn puom
 šimta anoskų kapituosu
 leipe anoms praryte, peimenieli stapdyte.

Peimenieli perprosyta, gen vorkėles į ganyklą
 prieštė abnuolieliu ir žaliųjų lapieliu.

Veina vorka bedns yra
 dar ton ginsim į karklynus
 lankstysu kerkelėms ir čaliosius lapielius.

Ir abiejo rudemielis,
 pradeda rūpenties vorkielis
 žad anam papiaut, ons prasidėj dide bliant.

e) Šios gadynes jaunikacia
 didei žudrovuogė,
 kad ont sava driskių batų
 kaliošius nešiuogė.

Refureles panikrafi
 (pus alycia) veksėnuoj puo alycia
 tersi anei turi dides keminycia

Norint skolas iki kaklo pasimeriant
 teiros rėdos gelambes
 plūga pasidiejant.

Vai unt novatnių sermiegečių
 unt galvos prakultės,
 oi unt deivo garbės
 kaip kolnei rugultė.

Ursišele širdis kaiza ledus laika
 klauyte mišnių pamuoklo
 rėti štur lėdo.

Norant meini; barinycia
 peripute knopso, kaip stulpa nemor
 priklaupt, iščinogen rinopso.
 Rėimopsant absibusta, pykste unt kuniga
 kada miera lėka prageri skudente pinigų

Peimenelė gera bora
 ton vorki; vorkuogė
 indama vergdama, ton vorki; širdama.

Vo pase rėimos abiejus
 parsivede šali saries
 vorkėjus partatė ir langieli vėdengė

Jau pavasarini abiejus
 pradeda bliūsėnuob vorkielis
 ir išlėdo vorki; ing anoskų palkieli;

Gaspadorius paragiejo
 iton driangsmo sudrebiejo
 Gaspadorius dėjyjo, kaip anosielis dėjyjuos -

Matydams gerą mergelę,
 žad ons anei duovenelę -
 liepi evelę nukirpt, didelę arlę paskirt.

g)

Dej, dej vo šalte visi pašale
 kaip nabašnimka sobene

Riek, riek kiek abrevkse
 myšint namuoreise.

(Nr) 1b. Tautosakines žinios.

Nr 1. Badmakiai.

h) Išaušt lenksmos pavasaris
paukštei čurinėja,
o žvirblis nabagielis
vėns pats šuokinėja.

Telviks parvedė keleli
jauna nebagnota,
žvirblis prisukis bočeva
naveis kad žanuota.

Telviks unt žvirblis supirka,
veisėk kas nutika:
telviks žvirbli privirkinėja,
plunksnos nupasinėja.

Telviks žvirbli veding pruvos
žvirblis lend par tara;
pus kanapim žolin kapu
tinai pasislėpis.

Konapis babūdemos
jisei sodummoje,
pohis tyjams iš kanapim
dod vėnagu žinia.

Atlek vanags
unt tes pruvos, sandite telvika,
telviks, vanaga pamatės,
dideliui suplika.

Telviks so sava keileli
pohi; pelkeli
tin amudu babūdemis
sosoka lirdieli.

Tin amudu babūdemis
lexoleli sosoka,
išperėja jauna keili
puikius telvikiukus.

O tes lūbis senis Ruibis
larkas baturiedams,
er vėje tus paukštelius
tinai sturiniedams.

Telviks biega prei sosaida
parvedė Bernuota,
kad jis ano kūdikielius
nu Ruibe apginte.

Bernuots pasionte vakinke
vardu telkėsa,
tegu meita pasigrobis
jisei Ruibi; mōsa.

Tedlis tekens, meitu nešens,
biega Ruibe mōstė,
Ruibis tekens paukštes nešens
biega ing trūbeli.

g) Šaltas rudenielis gronda sotrauke
senos paneles pirštelin lanka.
Kop tik pirštelie keimen sejuoja,
senos paneles lūdnos vakšėnuoja.

Kop tik pirštelia gricion suveja,
senos paneles randuot pradėja.

Kop tik piršteles vė stalo zieda,
senos paneles gvaltut pradėja.

Anos nemuoka dvinyčių austi;
apei trinyčius nē ko nē klausiti.

k) Pakuol musdeija torėja
vis in ton žali žiūrėjan
kur mona paneli,
tin nailei šalele
del moni.

Atstuok bernieli nog mani
praverei verksma apieli,
juk, juk pastu paneli
kotre nupirka skoreli
juk pas ju.

l) Ei bernelis par vlyčią nešė vyno butelį
Kop ineija ing seklyčią, pyle vyno ing skleimę
Ožers tiemis, nuotimiele, ožers sove panytėle.
As te vyno gert nemorin, kad berneli madabugn
Korstesnyges būt prostomis, beke bernelis pravornomis

Žinių teikėjas:

1). Ona Kavickaitė, apie 40 m. amž. gimusi
Pavainių k. 1b Nr 1 (g, h, i, k)

Luokis velsė. Telsių apskr.

2) Spirgienė 1b Nr 1 (i, k, l)

apie 40 m. amž. Virginių k. Telsių velsė.
Telsių apskr.